Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	**Planning & Control**
Titel	:	Programmabegroting 2027-2030
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Cees Pieter van Burgsteden / Froukje de Wit
Extern zaak ID (zaakcode)	:	0085274438

Datum collegevergadering

15 september 2026

Voorgesteld besluit

De Programmabegroting 2027 en het meerjarenperspectief 2028-2030 vast te stellen, en daarmee:

1. In te stemmen met de volgende structurele voorstellen nieuw beleid en deze als eerste wijziging te verwerken in de begroting:
    a. Vanaf 2027 structureel € 36.000 beschikbaar te stellen voor formatie regelanalist bij VTH.
    b. Het budget stimuleringsregeling duurzaam en leefbaar Ooststellingwerf te verhogen met € 1 miljoen en voor de financieringslasten structureel € 35.000 beschikbaar te stellen.
    c. Vanaf 2027 structureel € 11.000 beschikbaar te stellen voor subsidie aan stichting de Kortsluiting.
    d. Voor 2027 en 2028 € 11.000 per jaar beschikbaar te stellen voor subsidie aan stichting Vrijstaat de Stellingen.
    e. Vanaf 2027 structureel € 48.000 beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van het integraal taalbeleid Stellingwerfs en Fries.
    f. Vanaf 2027 structureel € 60.000 beschikbaar te stellen voor een budget sportstimulering.
    g. Vanaf 2027 structureel € 30.000 beschikbaar te stellen om het mantelzorgbudget te verhogen.
    h. Vanaf 2027 structureel € 95.000 beschikbaar te stellen voor capaciteit voor toezicht en handhaving sociaal domein.
    i. Vanaf 2027 structureel € 65.000 beschikbaar te stellen voor beheer en onderhoud van MFS Zuid.
    j. Voor het jaar 2027 € 80.000 beschikbaar te stellen voor het verhogen van het budget voor buurtsportcoaches.
    k. In 2027 en 2028 per jaar € 51.000 beschikbaar te stellen voor formatie voor de wet inburgering.
    l. Voor 2027 en 2028 € 20.000 per jaar extra beschikbaar te stellen voor het beheersen van de eikenprocessierups.
    m. Vanaf 2027 voor het bomenonderhoud structureel € 115.000 extra beschikbaar te stellen.
    n. De compostering uit te besteden en daarvoor vanaf 2027 structureel € 134.000 beschikbaar te stellen.
    o. Vanaf 2027 voor gebiedsgericht beleid structureel € 15.000 extra beschikbaar te stellen.
    p. Vanaf 2027 structureel € 36.000 beschikbaar te stellen voor formatie bij het bestuurssecretariaat.
    q. Voor 2027 € 70.000 beschikbaar te stellen voor capaciteit bij burgerzaken vanwege de paspoortpiek, veiligheid en functiescheiding.
    r. Voor 2027 € 57.000 en vanaf 2028 structureel € 42.000 beschikbaar te stellen voor informatiebeveiliging (monitoring en respons).
    s. Voor 2027 € 78.000 uit de algemene reserve beschikbaar te stellen en vanaf 2028 € 12.000 beschikbaar te stellen voor digitale toegang tot softwaresystemen (Role based).
    t. Vanaf 2027 € 32.000 beschikbaar te stellen voor uitbreiding van het data-team in OWO-verband.
    u. Voor 2027en 2028 € 90.000 per jaar beschikbaar te stellen voor een adviseur strategische netwerken, belangenbehartiging en subsidies (o.a. Europa, P10, VNG).
    v. Voor de huisvesting van de gemeentewerf vanaf 2029 structureel € 19.000 extra beschikbaar te stellen als dekking voor de kapitaallasten.

2. In te stemmen met de volgende incidentele en structurele voorstellen nieuw beleid inclusief dekking, en deze als eerste wijziging te verwerken in de begroting:
    a. Onder voorbehoud van een positieve evaluatie eind 2026 de inzet van Buurtgezinnen structureel te maken en de structurele lasten hiervan te dekken uit het budget algemene voorzieningen jeugd.
    b. Voor 2027 en 2028 € 180.000 beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van een pilot met jongerenwelzijnscoaches en hiervoor als dekking het budget jeugdhulp en Go YoFlo (reserve OKO) te gebruiken.
    c. De inzet van de wijk-GGD'er structureel te maken en hiervoor € 90.000 beschikbaar te stellen vanuit de budgetten Wmo en Zorg en Veiligheid.
    d. Welzijnscoaching structureel in te zetten en hiervoor € 216.000 structureel beschikbaar te stellen vanuit de budgetten Wmo voorliggend veld, aanpak eenzaamheid en AZWA.
    e. Een vervolg te geven aan Go Yoflo in de periode 2027 t/m 2029 hiervoor € 307.000 per jaar beschikbaar te stellen uit de reserve OKO.
    f. Het krediet voor het Doarpssintrum Donkerbroek te verhogen met € 530.000 en de structurele kapitaallasten van € 15.000 per jaar te dekken uit het budget accommodatiebeleid.
    g. Voor de jaren 2027 t/m 2029 € 10.000 per jaar beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor de huisvestingskosten van de Buurthuiskamer Haerenkwartier.
    h. Een krediet van € 80.000 beschikbaar te stellen als bijdrage in activa van derden voor fietspaden en een fietsvlonder in het gebied de Kale Duinen met als dekking de algemene reserve.
    i. Voor 2027 € 25.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het opstellen van een fietsplan.
    j. Voor 2027 t/m 2030 per jaar € 60.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor speelvoorzieningen.
    k. Voor 2027 € 35.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het uitvoeren van de toekomstvisie.
    l. Voor 2027 € 18.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het implementeren van uitdaagrecht.
    m. Voor de jaren 2027 t/m 2029 € 60.000 per jaar beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor een projectleider sterke lokale teams.
3. Naast de verplichte paragrafen de volgende paragrafen toe te voegen aan de begroting en jaarstukken:
    a. Strategische projecten en ontwikkelingen (paragraaf 9)
    b. Visie op samenleven (paragraaf 10)
4. De algemene dekkingsmiddelen te presenteren in een apart programma

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

U ontvangt hierbij de Programmabegroting 2027-2030. Dit is de eerste programmabegroting van de nieuwe bestuursperiode. Het coalitieakkoord 2026-2030 'Ooststellingwerf B(l)oeit!' is verwerkt in deze begroting. De teksten uit het collegeakkoord zijn overgenomen in de begroting en waar nodig aangevuld (met o.a. bestaand beleid). We hebben in deze begroting rekening gehouden met de inhoud van de raadsagenda. De financiële uitwerking van het collegeakkoord en andere voorstellen nieuw beleid staan in het hoofdstuk 'nieuw beleid'.

Ons financieel perspectief is voor de eerste jaren niet voldoende om al deze voorstellen nieuw beleid op te vangen. Vanaf het jaar 2030 hebben we een beter financieel perspectief. Met deze voorstellen accepteren we een negatief begrotingssaldo in de jaren 2027 t/m 2029. Bij de verschillende jaarrekeningen zal dit een onttrekking aan de algemene reserve tot gevolg hebben. Het laatste jaar is structureel sluitend. Een klein doorkijkje naar 2031 geeft hetzelfde beeld. Dit neemt niet weg dat wij kritisch hebben gekeken naar de voorstellen die zijn gedaan. Daarnaast nemen we ook de komende maanden de tijd om kritisch naar de (reguliere) uitgaven in de begroting te kijken en deze tegen het licht te houden.

Argumenten

1.1 Het is een bevoegdheid van de raad om de programmabegroting 2027 en het meerjarenperspectief vast te stellen

x € 1.000

Begrotingsperspectief	Begroting 2027	MJB 2028	MJB 2029	MJB 2030
Baten en lasten				
Lasten exclusief mutaties reserves	-104.378	-102.371	-101.375	-100.419
Baten exclusief mutaties reserves	103.116	101.391	100.313	101.359
Geraamd saldo van baten en lasten	**-1.263**	**-979**	**-1.061**	**941**
Toevoegingen reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	1.700	1.279	1.278	697
Geraamd Resultaat	**438**	**300**	**216**	**1.638**
Incidentele lasten incl. incidentele toevoegingen reserves	-1.436	-1.015	-1.014	-433
Incidentele baten incl. incidentele onttrekkingen reserves	1.436	1.015	1.014	433
Totaal structureel begrotingsperspectief	**438**	**300**	**216**	**1.638**
Voorstellen nieuw beleid structureel	-1.091	-938	-785	-785
Totaal begrotingsperspectief na nieuw beleid structureel	**-653**	**-638**	**-569**	**853**

In bovenstaande tabel staat het begrotingsperspectief voor de komende jaren. Het perspectief is ten opzichte van het perspectief uit de kaderbrief 2027 en brief over de meicirculaire 2026 voor de eerste jaren naar beneden bijgesteld en voor de laatste jaarschijf (2030) naar boven. Dit heeft diverse oorzaken, de grootsten staan hieronder genoemd:

- De algemene uitkering is voor het jaar 2030 en verder aangepast. Dit komt doordat bij de meicirculaire een jaarschijf toe wordt gevoegd aan de berekening. Toen is niet geconstateerd dat de beginstand van het jaar 2030 (verschil € 1,3 miljoen positief) afweek van het jaar daarvoor (2029). Daarnaast is de ruimte onder het btw-compensatiefonds (BCF) lager geworden. Dit zorgt voor een nadeel.
- Er is een voordeel omdat niet het volledige bedrag nodig was voor loon en prijscompensatie.
- Er is een nadeel bij de afschrijvingen. Het renteomslagpercentage is verlaagd. Hierdoor nemen de afschrijvingskosten toe bij investeringen die op annuïtaire basis worden afgeschreven. Daarnaast zijn een aantal investeringen opgeschoven. Dit zorgt voor een voordeel.

- Daarnaast zijn er hogere bijdragen voor de gemeenschappelijke regelingen en verwachten we meer baten omgevingsvergunningen. De reiskostenvergoeding woon-werk is verhoogd en we betalen wachtgeld voor een oud-wethouder.

3.1 In de financiële verordening is opgenomen (artikel 2 lid 3) dat de raad bij aanvang van iedere periode bepaald welke paragrafen onderdeel moeten zijn van de begroting
In de raadsvergadering van 30 juni 2026 is de nieuwe programma indeling vastgesteld, waardoor we aansluiten bij de vijf strategische keuzes uit de toekomstvisie. Net zoals voorgaande jaren stellen wij voor om naast de verplichte paragrafen (paragraaf 1 t/m 8) paragraaf 9 (strategische projecten en ontwikkelingen) en paragraaf 10 (Visie op Samenleven) toe te voegen. De paragraaf owo-samenwerking is in afstemming met onze owo-partners verwijderd. Aan de owo-samenwerking wordt aandacht gegeven in andere onderdelen waaronder paragraaf 5.

4.1 Algemene dekkingsmiddelen moeten volgens het BBV apart zichtbaar worden gemaakt in de programmabegroting
Gemeenten mogen zelf bepalen hoe ze de algemene dekkingsmiddelen in de begroting opnemen. In de afgelopen jaren maakten we hier een aparte tabel voor, maar was het financieel gezien onderdeel van thema financiën (in programma 0: bestuur en ondersteuning). We stellen nu voor dit in een apart hoofdstuk te presenteren, los van de inhoudelijke programma's. Dit zorgt voor meer overzicht. De reden is ook dat gemeenten vrij zijn in hoe ze de algemene dekkingsmiddelen inzetten en de middelen daarmee niet specifiek aan een programma te koppelen zijn.

Kanttekeningen
1.1. De septembercirculaire 2026 is nog niet in de begroting verwerkt
De laatst verschenen (en verwerkte) circulaire van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is de Meicirculaire 2026. De definitieve uitkomsten van de Septembercirculaire 2026 delen wij u mee voorafgaand aan de raadsbehandeling van de begroting. De uitkomsten van de septembercirculaire zorgen voor een aangepast financieel perspectief.

Financiële toelichting
Zie argumenten en de programmabegroting 2027-2030.

Sustainable Development Goals (SDG's)
De programmabegroting raakt alle SDG's.

Inwonersparticipatie
N.v.t.

Publicatie voor bekendmaking

De raad heeft de programmabegroting 2027-2030 vastgesteld. Deze is op basis van de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2027 opgesteld. Ook zijn voorstellen voor nieuw beleid gedaan. De Programmabegroting is beschikbaar via ooststellingwerf.begrotingsapp.nl.

Vervolg

Na het vaststellen van de programmabegroting wordt deze naar de toezichthouders van de provincie verzonden. De besluitpunten over nieuw beleid worden als eerste begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2027 en de meerjarenraming.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Programmabegroting 2027-2030

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085274438

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 september 2026;

Besluit

De Programmabegroting 2027 en het meerjarenperspectief 2028-2030 vast te stellen, en daarmee:

1. In te stemmen met de volgende structurele voorstellen nieuw beleid en deze als eerste wijziging te verwerken in de begroting:
    a. Vanaf 2027 structureel € 36.000 beschikbaar te stellen voor formatie regelanalist bij VTH.
    b. Het budget stimuleringsregeling duurzaam en leefbaar Ooststellingwerf te verhogen met € 1 miljoen en voor de financieringslasten structureel € 35.000 beschikbaar te stellen.
    c. Vanaf 2027 structureel € 11.000 beschikbaar te stellen voor subsidie aan stichting de Kortsluiting.
    d. Voor 2027 en 2028 € 11.000 per jaar beschikbaar te stellen voor subsidie aan stichting Vrijstaat de Stellingen.
    e. Vanaf 2027 structureel € 48.000 beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van het integraal taalbeleid Stellingwerfs en Fries.
    f. Vanaf 2027 structureel € 60.000 beschikbaar te stellen voor een budget sportstimulering.
    g. Vanaf 2027 structureel € 30.000 beschikbaar te stellen om het mantelzorgbudget te verhogen.
    h. Vanaf 2027 structureel € 95.000 beschikbaar te stellen voor capaciteit voor toezicht en handhaving sociaal domein.
    i. Vanaf 2027 structureel € 65.000 beschikbaar te stellen voor beheer en onderhoud van MFS Zuid.
    j. Voor het jaar 2027 € 80.000 beschikbaar te stellen voor het verhogen van het budget voor buurtsportcoaches.
    k. In 2027 en 2028 per jaar € 51.000 beschikbaar te stellen voor formatie voor de wet inburgering.
    l. Voor 2027 en 2028 € 20.000 per jaar extra beschikbaar te stellen voor het beheersen van de eikenprocessierups.
    m. Vanaf 2027 voor het bomenonderhoud structureel € 115.000 extra beschikbaar te stellen.
    n. De compostering uit te besteden en daarvoor vanaf 2027 structureel € 134.000 beschikbaar te stellen.
    o. Vanaf 2027 voor gebiedsgericht beleid structureel € 15.000 extra beschikbaar te stellen.
    p. Vanaf 2027 structureel € 36.000 beschikbaar te stellen voor formatie bij het bestuurssecretariaat.
    q. Voor 2027 € 70.000 beschikbaar te stellen voor capaciteit bij burgerzaken vanwege de paspoortpiek, veiligheid en functiescheiding.
    r. Voor 2027 € 57.000 en vanaf 2028 structureel € 42.000 beschikbaar te stellen voor informatiebeveiliging (monitoring en respons).
    s. Voor 2027 € 78.000 uit de algemene reserve beschikbaar te stellen en vanaf 2028 € 12.000 beschikbaar te stellen voor digitale toegang tot softwaresystemen (Role based).
    t. Vanaf 2027 € 32.000 beschikbaar te stellen voor uitbreiding van het data-team in OWO-verband.
    u. Voor 2027en 2028 € 90.000 per jaar beschikbaar te stellen voor een adviseur strategische netwerken, belangenbehartiging en subsidies (o.a. Europa, P10, VNG).
    v. Voor de huisvesting van de gemeentewerf vanaf 2029 structureel € 19.000 extra beschikbaar te stellen als dekking voor de kapitaallasten.
2. In te stemmen met de volgende incidentele en structurele voorstellen nieuw beleid inclusief dekking, en deze als eerste wijziging te verwerken in de begroting:

a. Onder voorbehoud van een positieve evaluatie eind 2026 de inzet van Buurtgezinnen structureel te maken en de structurele lasten hiervan te dekken uit het budget algemene voorzieningen jeugd.
b. Voor 2027 en 2028 € 180.000 beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van een pilot met jongerenwelzijnscoaches en hiervoor als dekking het budget jeugdhulp en Go YoFlo (reserve OKO) te gebruiken.
c. De inzet van de wijk-GGD'er structureel te maken en hiervoor € 90.000 beschikbaar te stellen vanuit de budgetten Wmo en Zorg en Veiligheid.
d. Welzijnscoaching structureel in te zetten en hiervoor € 216.000 structureel beschikbaar te stellen vanuit de budgetten Wmo voorliggend veld, aanpak eenzaamheid en AZWA.
e. Een vervolg te geven aan Go Yoflo in de periode 2027 t/m 2029 hiervoor € 307.000 per jaar beschikbaar te stellen uit de reserve OKO.
f. Het krediet voor het Doarpssintrum Donkerbroek te verhogen met € 530.000 en de structurele kapitaallasten van € 15.000 per jaar te dekken uit het budget accommodatiebeleid.
g. Voor de jaren 2027 t/m 2029 € 10.000 per jaar beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor de huisvestingskosten van de Buurthuiskamer Haerenkwartier.
h. Een krediet van € 80.000 beschikbaar te stellen als bijdrage in activa van derden voor fietspaden en een fietsvlonder in het gebied de Kale Duinen met als dekking de algemene reserve.
i. Voor 2027 € 25.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het opstellen van een fietsplan.
j. Voor 2027 t/m 2030 per jaar € 60.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor speelvoorzieningen.
k. Voor 2027 € 35.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het uitvoeren van de toekomstvisie.
l. Voor 2027 € 18.000 beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor het implementeren van uitdaagrecht.
m. Voor de jaren 2027 t/m 2029 € 60.000 per jaar beschikbaar te stellen uit de algemene reserve voor een projectleider sterke lokale teams.

3. Naast de verplichte paragrafen de volgende paragrafen toe te voegen aan de begroting en jaarstukken:
    a. Strategische projecten en ontwikkelingen (paragraaf 9)
    b. Visie op samenleven (paragraaf 10)
4. De algemene dekkingsmiddelen te presenteren in een apart programma

Besloten in de openbare vergadering van 3 november 2026

, griffier. , voorzitter.